

Moniammatillinen liikkuva asunnottomuustyö Helsingissä

Moniammatillinen liikkuva työ mahdollisuutena sosiaali- ja terveyspalveluissa
– malleja asunnottomuustyöstä -seminaari 11.12.2023

Mikko Tamminen
Johtaja
Asumis-, kriisi- ja päihdepalvelut
Helsingin kaupunki / SOTEPE

Moniammatillisen ja liikkuvan asunnottomuustyön kehittäminen Helsingissä

- Moniammatillista liikkuvaa työtä on kehitetty Stadin asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyyn SAVE -hankkeissa (2020-2023) osana STM:n koordinoimaa valtakunnallista asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämishankekokonaisuutta ja Helsingin asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen Asumisen tuki -yksikön toimintaa.
- Laajemmin kehittämistyö liittyy
 - ympäristöministeriön koordinoimaan valtakunnalliseen asunnottomuuden poistamisohjelmaan vuoteen 2027 mennessä
 - Helsingin kaupungin asunnottomuuden ennaltaehkäisemisen ja vähentämisen toimenpideohjelmaan vuosille 2020-2022
 - Helsingin kaupunkistrategiaan, jonka tavoitteena on poistaa asunnottomuus vuoteen 2025 mennessä. Toimenpideohjelma asunnottomuuden poistamiseksi 2023-2025
- **Kokonaisuutena asunnottomien keskuuteen jalkautuva moniammatillinen työ kytkeytyy Terveys- ja hyvinvointikeskuksen paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden prosessiin**

Moniammatillisen ja liikkuvan asunnottomuustyön kohderyhmä

- Moniammatillisessa ja liikkuvassa työ- ja palvelumallissa kohderyhmänä ovat
 - paljon palvelua tarvitsevat, erityisen tuen tarpeessa olevat pitkäaikaisasunnottomat tai asunnottomuusuhan alla olevat henkilöt, jotka jonottavat tuettua asumista
 - henkilöt, jotka hyötyisivät tuetusta asumisesta, jonotuksen aikaisesta moniammatillisesta tuesta ja palveluiden piiriin saattamisesta.
- Työ- ja palvelumallissa työskennellään etsien ja haittoja vähentäen myös muiden kuin asunnottomien tai asunnottomuusuhan alla olevien henkilöiden kanssa, jotka tarvitsevat sosiaali- ja terveystalvihuilihin liittyvää ohjausta ja neuvontaa.

Moniammatillisen ja liikkuvan asunnottomuustyön tuloksia

- Asunnottomien tai asunnottomuusuhan alla olevien henkilöiden kokonaisvaltainen auttaminen
- Asiakkaita on tavoitettu 2023 aikana hyvin ja marraskuun loppuun mennessä jonotyöllä on ollut
 - omia jonossa olevia asiakkaita 298
 - ja kertaluontoisen tuen ja neuvonnan asiakkaita 203, joista
 - **tuetun asumisen tarpeen arvioon on ohjattu matalankynnyksen kohtaavassa työssä 44 asiakasta.**
- Kehittämistyön ansiosta pitkäaikaisasunnottomille on paremmin tarjolla integroituja sosiaali- ja terveystalvveluja, joissa palvelun saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus toteutuvat.
- Moniammatillisen ja liikkuvan asunnottomuustyön kehittämisen aikana tuettua asumista jonottavien pitkäaikaisasunnottomien määrä on vähentynyt 47 %. *

* (Helsingin kaupunki / Sotepe: Asumisen tuki -yksikön tilastot, tarkastelujakso 1.1.2021–30.11.2023)

Moniammatillinen työpari, jalkautuminen ja työtä ohjaavat periaatteet

- Liikkuvan työparin muodostavat sosiaaliohjaaja ja sairaanhoitaja.
- Työpari jalkautuu asunnottomien keskuuteen kaduille ja matalankynnyksen toimipisteisiin tehden etsivää ja haittoja vähentävää työtä sekä **työskentelee asiakkaiden tarpeiden mukaisissa monialaisissa verkostoissa.**
- Työtä ohjaavia keskeisiä periaatteita ja työtapoja ovat
 - **saavutettavuus**
 - **joustavuus**
 - **proaktiivisuus vs. reaktiivisuus**
 - oikea-aikaisuus
 - asiakaslähtöisyys
 - muutoksen mahdollistaminen
- kiinnipitävä työote ja luottamuksen rakentaminen
- siirtymävaiheen tuki ja jatkoasumisen turvaaminen

Työmallin vakiinnuttaminen Helsingin sote-palveluihin ja muita liikkuvan työn muotoja

- Asumisen tuki -yksikön jonotyöryhmän kanssa yhteiskehittämisen tuloksena syntynyt työ- ja palvelumalli juurrutettiin SAVE 2.0 -hankkeen aikana pysyväksi osaksi Asumisen tuki -yksikön toimintaa (jonotyötä) ja Helsingin kaupungin palvelurakennetta:
 - Hankkeen jälkeen Asumisen tuki-yksikön jonotyöryhmässä moniammatillista ja liikkuvaa asunnottomuustyötä jatkaa 5 sosiaaliohjaajaa ja 2 sairaanhoitajaa sekä vastaava sosiaaliohjaaja.
- Liikkuvan asunnottomuustyön ja katutyön ohella Helsingin kaupungin sote-palveluissa on muita samalle kohderyhmälle tarkoitettuja liikkuvia palveluja
 - Psykiatrian liikkuva avohoito (FACT-malli)
 - Psykiatrian erityishoidon poliklinikka
 - Kotivieroitushoito
 - Liikkuva terveysneuvonta
 - Liikkuva korvaushoidon arviointi
 - Liikkuva korvaushoito
 - Jelppi – palveluihin saatto
 - ym.